

1. Who enters the ulam?

- The ulam is in front of the Heichal (see Melachim I 7:15-22 and Divrei haYamim II 3:17 on the pillars)
- Ditto in Yechezkel 40, but now there is a room beyond it, with an altar in it
- Ditto in the second Beit haMikdash, and now there is an *ezrat nashim* and *ezrat yisrael* beyond that outer room

6:23-28 Keruvim

2. Yechezkel 10:14, Yechezkel 1:10, Melachim I 7:29, Divrei haYamim II 3:10

3. Talmud, Chagigah 13b (and see Bava Batra 99a)

מאי כרוב? אמר רבי אבהו: כרביא, שכן בבבל קורין לינוקא 'רביא'...

אמר ליה רב פפא לאביי: אלא מעתה דכתיב 'פני האחד פני הכרוב ופני השני פני אדם והשלישי פני אריה והרביעי פני נשר' היינו פני כרוב היינו פני אדם! אפי רברבי ואפי זוטרי...

כתוב אחד אומר "ודמות פניהם פני אדם ופני אריה אל הימין לארבעתם ופני שור מהשמאל לארבעתן וגו'" וכתוב "וארבעה פנים לאחד, פני האחד פני הכרוב ופני השני פני אדם והשלישי פני אריה והרביעי פני נשר," ואילו שור לא קא חשיב! אמר ריש לקיש: יחזקאל ביקש עליו רחמים והפכו לכרוב. אמר לפניו: רבש"ע, קטיגור יעשה סניגור!?

What is a *Keruv*? Rabbi Avahu said: *Ki-ravya*, for in Babylon they call a child *ravya*...

Rav Pappa said to Abbaye: Then when it says, "The face of one was a *Keruv* and the face of the second was a man and the third had the face of a lion and the fourth the face of a *nesher*," *Keruv* is the same as Man! Big faces and small faces...

One text says, "And their faces were the face of a man and the face of a lion to the right of the four, and the face of an ox from the left of the four," and it is written, "And each had four faces, the face of one was the face of a *Keruv* and the face of the second was a man and the third had the face of a lion and the fourth the face of a *nesher*," and it didn't mention the ox! Reish Lakish said: Yechezkel prayed for mercy, and changed it to a *Keruv*. He said: Master of the Universe, shall a prosecutor become a defender?!

4. More <https://www.yutorah.org/lectures/lecture.cfm/917421/>

5. Talmud, Bava Batra 99a

אמר רבנאי אמר שמואל: כרובים בנס הן עומדין, שנאמר... גופייהו היכא הוו קיימי?! אלא שמע מינה בנס הן עומדין. מתקיף לה אביי: ודלמא בולטין כתרנגולין הוו קיימי! מתקיף לה רבא ודלמא זה שלא כנגד זה הוו קיימי! מתקיף לה רב אחא בר יעקב ודלמא באלכסונא הוו קיימי! מתקיף לה רב הונא בריה דרב יהושע ודלמא ביתא מעילאי רווח! מתקיף לה רב פפא ודלמא מיכף הוו כייפי ידיהו! מתקיף לה רב אשי ודלמא שלחופי הוו משלחפי!

Ravnai cited Shemuel: The cherubs stood miraculously, as it says... Where did their bodies stand?! Rather, we see from here that they stood miraculously. Abbaye challenged: Maybe [their bodies] emerged [from beneath the wings] like roosters! Rava challenged: Maybe they didn't stand opposite each other! Rav Acha bar Yaakov challenged: Maybe they were positions on an angle! Rav Huna son of Rabbi Yehoshua challenged: Maybe the room widened toward the top! Rav Pappa challenged: Maybe the hands [=ends of the wings] bent inward! Rav Ashi challenged: Maybe the wings were in an embrace!

6. Differences between the keruvim of Shemot 25 and Melachim I 6

• Gold	Wood covered in gold
• On the lid of the Aron	On the floor
• Facing each other	Facing the Sanctuary

7. פרק ו' (2) Rabbi Amnon Bazak,

המשכן היה מקום זמני להשראת השכינה, ולא היה קשור למיקום גאוגרפי מסוים; משום כך שרתה בו השכינה בין הכרובים שעל הכפורת אשר על ארון העדות... המקדש, לעומתו, מייצג ישיבת קבע... לכן הכרובים, המציינים את מקום השראת השכינה, שוב אינם קשורים לכלי, כי אם למקום גאוגרפי...

The Mishkan was a temporary place for the Shechinah to be manifest, and it was not tied to a particular geographic location. Therefore, the Shechinah was manifest between the keruvim atop the lid of the Aron of testimony... the Mikdash, on the other hand, demonstrated permanent residence... Therefore, the keruvim, marking the location of the manifestation of the Shechinah, would not be tied to a vessel, but to a geographic site...

8. Talmud, Bava Batra 99a

כיצד הן עומדין? רבי יוחנן ור' אלעזר - חד אמר פניהם איש אל אחיו וחד אמר פניהם לבית. ולמ"ד פניהם איש אל אחיו הא כתיב "ופניהם לבית" לא קשיא, כאן בזמן שישראל עושין רצונו של מקום כאן בזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום. ולמ"ד פניהם לבית הא כתיב "ופניהם איש אל אחיו" דמצדדי אצדודי, דתניא "אונקלוס הגר אמר כרובים מעשה צעצועים הן ומצודדים פניהם כתלמיד הנפטר מרבו." How did they stand? Rabbi Yochanan and Rabbi Elazar [debated]: One said they faced each other, and one said they faced the Sanctuary. According to the view that they faced each other, doesn't it say, "And they faced the Sanctuary"? No problem – one is when Israel performs Gd's will, one is when Israel does not perform Gd's will. According to the view that they faced the Sanctuary, doesn't it say, "And they faced each other"? They were on an angle. As we learn, "Onkelos the Ger said: The keruvim were as children, their faces angled like a student leaving his master."

9. Rabbi Chaim of Volozhin, Nefesh haChaim 1:8-9

והנה דור המדבר שזכו להיות מאוכלי שלחן גבוה לחם מן השמים דבר יום ביומו. ושמלתם לא בלתה מעליהם. ולא היו צריכים לשום עסק פרנסה בעולם כלל. לד"ה לא מקרו 'עושין רצונו של מקום' אא"כ היו מסתכלין כלפי מעלה ביושר גמור ומשעבדין את לבם רק לתורה ועבודה ויראתו ית"ש, יומם וליילה לא ימוש מפיהם דברים ככתבן ממש, בלי נטות אל הצד כלל אף שעה קלה לעסק פרנסה... אמנם בימי שלמה שהיו כלל המון ישראל צריכים ומוכרחים לנטות מעט אל הצד לעסק הפרנסה עכ"פ כדי חיי נפש, שזה עיקר אמיתת רצונו ית' לדעת ר' ישמעאל... רק שגם בעת עסקם בפרנסה יהא לבם נוהג בחכמה בהרהור ד"ת, לכן העמידו אז בתחלה את הכרובים לפי מה שיהיו עושין רצונו של מקום פניהם מצודדין מעט...

The generation of the wilderness, who merited to eat of the celestial table, bread from the heavens each day, and their clothing never wore out, and they needed no livelihood at all, according to all they are not called "performing Gd's will" unless they look heavenward fully and bind their heart only to Torah and service and awe of Gd, never leaving their mouths day and night as it is written [in Yehoshua], literally, without turning to the side at all, even for a moment, for matters of livelihood... But in the days of Solomon, when the masses of Israel needed and were required to incline a bit to the side to pursue a livelihood, at least enough to survive, which is the essential truth of Gd's will according to Rabbi Yishmael... Just that even when they are involved in their livelihood, their heart should engage in wisdom and thoughts of Torah. Therefore, they set up the keruvim initially according to their performance of the Divine will, their faces angled a bit...

6:37-38 Completion of the Beit haMikdash

10. The name Bul (see Toronto Torah Vayera 5770 <https://www.yutorah.org/lectures/lecture.cfm/740769/>)

• Mabul	The world floods	Radak
• Naval	The plants die off	Yerushalmi Rosh HaShanah 1:2
• Bul	The roads and fields form lumps	Yerushalmi Rosh HaShanah 1:2
• Boleil	Animals are fed from stored supplies	Yerushalmi Rosh HaShanah 1:2
• Mabul	The Flood began/ended then	Midrash Tanchuma Noach 17

11. Why emphasize the seven year process?

- Solomon did not slack off in the middle (Radak)
- Solomon built the Beit haMikdash more quickly than he built his own palace (Ralbag, Abarbanel)
- Hashem aided the construction (Abarbanel)
- Emphasizing the sevens (Malbim)

The location

12. Sources

- Bereishit 22:2, 22:14
- Shemuel II 24 / Divrei haYamim I 21-22
- Divrei haYamim II 3:1

Non-comprehensive review questions for Chapter 6

- 1> Why do we date the construction of the Beit haMikdash based on the years since the Exodus?
- 2> Who designed the Beit haMikdash?
- 3> Why is the Beit haMikdash different from the Mishkan?
- 4> Why did Solomon want to use whole stones for the Beit haMikdash?
- 5> Why did Hashem give Solomon a warning about loyalty in the middle of the construction?
- 6> Why did Solomon make more keruvim?
- 7> Why spell out that Solomon spent seven years building the Beit haMikdash?

Outline of Chapter 7

7:1-12	King Solomon's palace complex
7:13-14	Introducing: Hiram the Craftsman
7:15-22	Two pillars at the entrance of the Beit haMikdash: Yachin and Boaz
7:23-26	King Solomon's Sea
7:27-39	The bases for the basins
7:40-47	Summary of the copper work
7:48-50	Summary of the gold work
7:51	The Beit haMikdash is complete

7:1-12 Outline of the palace complex

13. The structures

- 7:1 The palace
- 7:2-6 The summer area (may be in a different space)
- 7:7-8 The palace compound, with a judgment chamber and an inner dwelling
- 7:8 A home for Pharaoh's daughter

14. Midrash, Shir haShirim Rabbah 1:5

"חזית איש מהיר במלאכתו (משלי כב:כט)" זה שלמה בן דוד, "לפני מלכים יתיצב" שהיה זריז בבנין בהמ"ק. הה"ד (מלכים א' ו) "ויבנהו שבע שנים" וכתוב אחד אומר (שם) "ואת ביתו בנה שלמה שלש עשרה שנה", נמצא מיופה ומרובה בנין בית שלמה מבנין בהמ"ק? אלא כך אמרו: בבנין ביתו נתעצל, בבנין בהמ"ק היה זריז ולא נתעצל.

"When you see one who is quick in his task (Proverbs 22:29)" – This is Solomon son of David. "He will stand before kings" – for he was energetic in building the Beit haMikdash. Thus it says, "And he built it in seven years." Another text says, "And Solomon built his house in thirteen years" – does that mean that Solomon's house was nicer and greater than the Beit haMikdash?! Rather, they said: In building his own house he was lazy, but in building the Beit haMikdash he was energetic and not lazy.

15. Rabbi Amnon Bazak, (1) פרק ז'

אמנם רש"י כתב, בעקבות חז"ל, שהעובדה שבניית ביתו של שלמה ארכה זמן רב יותר – כמעט כפול – מבנין המקדש, אמורה לשבחו... אבל מהשוואת ממדי הבניינים נראה ששלמה השקיע במערכת הבתים שלו יותר משהשקיע במקדש.

16. Rabbi Yitzchak Levi, (4) מלכות שלמה בירושלים

סקרנו עד כה היבטים שונים של הקשר ההדוק בין בית ד' ובית המלך: תיאורם בפסוקים כמכלול אחד; בנייתם ברצף ועיכוב חנוכת בית ד' עד לסיום בניין בית המלך; מיקומו של בית המלך למרגלות בית ד'; וההקבלות הברורות בתיאור בכתובים, בסגנון הבנייה ובתכנית המבנים. מה באו הקבלות אלו ללמדנו?

אין ספק שיש כאן הקבלה בין ביתו של מלך מלכי המלכים לבין ביתו של מלך בשר ודם, הקבלה המשקפת את העיקרון שמלך בשר ודם צריך להידמות לקב"ה, וששלטונו עלי אדמות צריך להיות מעין בבואה של שלטונו של מלך מלכי המלכים (וכדברי הזוהר) (בראשית דף קצז ע"א) "מלכותא דארעא כעין מלכותא דרקיעא."

17. Divrei haYamim I 29:23